

Öteki
Düşler
Yiğit Bener

YİĞİT BENER
ÖTEKİ DÜŞLER

© 2017, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2017

2. basım: Mart 2017, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Editör: Mustafa Çevikdoğan

Düzeltili: Aylin Samancı Elmasdağ

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Çizimler: Funda Bener

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak baskı: Azra Matbaası

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2

Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Yıldız Matbaa Mücellit

Davutpaşa Cad. Emintaş Kazım Dinçol San. Sit. No: 81/25-26

Topkapı-İstanbul

Sertifika No: 33837

ISBN 978-975-07-3412-0

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750734120

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

YİĞİT BENER
ÖTEKİ DÜŞLER

ÖYKÜ

♥can

Yiğit Bener'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Heyulanın Dönüşü, 2011

Eksik Taşlar, 2012

Kırılma Noktası, 2012

Öteki Kâbuslar, 2012

Kusursuz Gezinti, 2014

İçimizdeki Ermeni (Yayına hazırlayan), 2015

YİĞİT BENER, 1958'de doğdu. Gençlik yıllarını Ankara, Paris ve Brüksel'de geçirdi. 1990'dan beri İstanbul'da yaşıyor. İlk romanı *Eksik Taşlar* 2001'de yayımlandı, *Kırılma Noktası* 2004'te. 2011'de basılan son romanı *Heyulanın Dönüşü* ile 2012 Orhan Kemal Roman Armağanı'nı kazandı; roman 2014'te Fransızca'ya çevrildi. İlk öykü kitabı *Öteki Kâbuslar* 2010'da basıldı ve 2011'de Fransızca'ya çevrildi. Üç çocuk kitabı yayımladı: *Özgür Rosto*, 2007; *Yaramaz Babamla Beter Amcanın Maceraları*, 2015; *Matbaacılık Oyunağı*, 2015. Kurucularından ve yazarlarından olduğu *İktidarsız* adlı sanal edebiyat dergisinde 2003-2009 yıllarında yayımlanan yazılarından bir seçkiyi *Kusursuz Gezinti* adıyla 2014'te kitaplaştırdı. Enis Batur'la birlikte kaleme aldıkları *Simültane Cinnat* 2015 yılında yayımlandı ve 2017'de Fransızca'ya çevrildi. 2015'te yayımlanan *İçimizdeki Ermeni* adlı derlemenin proje koordinatörlüğünü üstlendi. Louis-Ferdinand Céline'in *Gecenin Sonuna Yolculuk* adlı yapıtının çeviriyle 2002 Dünya Kitap Yılın Çeviri Ödülü'nü kazandı.

“Öteki” Bener
Bilge Halama

İçindekiler

Öteki Düşler	13
Seçilmek	19
Gazozuna Maç	35
Dönüş	45
Pembe Taka	61
Merasime Buyurmaz mıydınız?	69
Neden?	91
Beter Amca'nın Son Masalı	103
Şair'e Mektup	117
Portakal Kabuğu Yoldaşı	131
Güllerin Getirdiği	141
Randevu	155
Öykülerin Öyküsü	173

ÖTEKİ DÜŞLER

–önsöz niyetine–

Yaşamak, bir yönüyle kayıplarla baş etme sanatı değil midir?

Daha aldığımız ilk nefeste, ana rahminin sıcaklığını, koruyuculuğunu yitirdiğimizde başlamaz mı bu mücadele?

Attığımız ilk çığlık, tedirgin ediciliğini derhal tüm benliğimizle –bedenimizi kaplayan her bir deri hücresinden başlayarak henüz yeterince gelişmemiş beynimizin her kıvrımına kadar– hissetmeye başladığımız bu kaybın yüreğimize dağladığı acının dışavurumudur ola ki. Bu bilinmeyen, ürkütücü dünyaya irademiz dışında atıvermiş olmaya itiraz ediyor da olabiliriz.

Gelgelelim debelensek de karşı koyamayız göbek bağımızın kesilmesine. Kayıplar kaçınılmazdır, çaresi yoktur, geri dönüşü de... Bu ilk kayıpla baş edemeyenler, kalan ömrünü bir ikame arayışında tüketir.

Oysa bir o kadar kaçınılmaz daha nice kayıp bekliyordur bizleri, yaşam boyu...

Çocukluk yitirilecektir örneğin, sonra gençlik, derken sağlık... Gitgide bizi olduğumuz kişi yapan her şey yiter gider, herkes... Sıra, sırasız... Adım adım ya da bir çırpıda...

Yol boyunca tanıdıklarımızı, yakınlarımızı, dostlarımızı, sevgililerimizi, derken tüm sevdiğimizleri yitiririz birer birer, bazen topluca...

Yol kazalarına uğradıkça heveslerimizi, beklentilerimizi, ideallerimizi, hatta değerlerimizi, özetle yolumuzu kaybedebiliriz. Yaşama arzumuzu bile.

Gün gelir, yaşadığımız kentin dönüştüğünün, hatta içine doğduğumuz, bildiğimiz dünyanın tüm aşinalıklarımızla ve ni-rengi noktalarımızla birlikte elimizden uçup gittiğinin farkına varırız. Bin bir zahmetle inşa ettiğimiz benliğimiz, kimliğimiz bulanıklaşabilir, anlamını yitirmeye başlayabilir.

Yolun sonu yaklaştıkça yaşamın kendisine yabancılaşabili-riz.

İlk ve son nefesimiz arasında geçen yolda sürekli bir şey-ler yitirmenin yaşam yolculuğunun ayrılmaz bir parçası oldu-ğunu kavrayamayanların işi daha zordur bu hayatta.

Hiçbir şey kaybetmemek, kaybedecek bir şeyi olmayan-lara özgü bir lüktür: Onlar zaten baştan kaybetmişlerdir. Ya-şamasızdırlar...

Her kayıp eksiltir bizi kuşkusuz, acı çektirir, yeri gelir diz çöktürür. Baş etmenin bir yolunu bulmak zorundayızdır yine de... Yoksa nasıl sürdürülsün yolculuk?

Gerçi... Sürdürmek şart mıdır? Son durağının neresi ola-cağına kendi karar vermek isteyene ne denebilir? Sürünerek yerinde saymaktır asıl hazin olan.

Baş etmenin çaresini bulamayanlar, kayıp duygusuna tes-lim olurlar. Yaşamın bize –kayıpların ötesinde– bir yandan da yol boyu kattıklarını, kazandırdıklarını, yenilikleri görmeye ta-katleri kalmaz.

Gerçi görmeye gerçekten değer midir tüm bu yenilikler? O başka mesele... Görmek istemezsek gözkapakları ne güne duruyor?

Kayıbı kaçınılmaz olmayan, en azından son nefesimize ka-dar teslim etmememizde yarar olan tek bir kazanımımız varsa bu dünyada, o da düşlerimiz olsa gerek, düş gücümüz...

İnsanı insan yapan en önemli özelliklerimizden biri değil midir bu zaten? Anadan üryan geldiğimiz şu dünyada sahip olabildiklerimizin çoğunu düş kurma becerimize borçlu değil miyiz?

Kim bilir, yeni doğan bile belki sırf ılık sütün sağlayacağı mutluluğu hayal edebilmeyi başardığı için basıyordu yaygara-yı, her karnı acıktığında... O ılık süt, düşlerinin gerçekleşmesi için sesini yükseltebilenlerin mükâfatı olsa gerek.

Düşlerimiz, düş gücümüz değil midir verili olanın ötesini merak ettiren? Belleğimizi besleyerek yitik geçmişine bize yeni-

den yaşatan... Burnumuzun ucundan ötesini göstererek bugünü daha anlamlı kılan... Öngörümüzü geliştirip yarınlara uzanmamızı sağlayan...

Gerçi gün gelir, o düşlerimiz bela olur başımıza: Bir imkânsız aşkın peşinden koşarken ya da ütopyaların tali yollarında kaybolup Kafdağı'nın ötesindeki bir hedefe ulaşmaya çalışırken de yolumuzu kaybedip yeni kayıplara uğrayabiliriz. Bazen de kurduğumuz düşleri sevmeyenlerin gadrine uğrarız...

Öte yandan, sadece düş kuramayanlar –yani uğruna mücadele edecek bir umudu dahi taşıyamayanlar– şu kısa yaşam serüvenini kayıpsız atlattıklarını sanırlar. Oysa kendi düşlerini kuramayanların ufku, başkalarının kurguladığı karabasanlara neferlik etmekle sınırlıdır. Kurtlar sofrasının artıklarıyla yetinmeye mahkûmdurlar. Tabii o da çay kaşığıyla bahşedilen, kepçeyle geri alınmadığı sürece...

Yeni kazanımlara yelken açan düşlerin yanı sıra, bir de öteki düşlerimiz vardır: yolda yitirdiklerimizin acısını hafifletme umuduyla kurduklarımız...

Kayıplarla baş etmeye çalışırken sığınacağımız güvenilir liman yine düş gücümüz değil midir?

Düşler de en az kayıplar kadar inatçıdırlar ne de olsa: Hem teklifsiz hem de tekinsizdirler... Düş kurmamıza tahammülü olmayanlar tarafından kovalansalar bile bir yolunu bulurlar... En karanlık çağlarda dahi, batmaz sanılan gemileri bile parçalayabilecek şiddetteki fırtınaların ortasında dalgalarla boğuşurken, umutsuzluğun dibine vurmuşken, vazgeçmek üzereyken çıkagelirler.

Bir hiç bile tetikleyebilir onları: kösnül bir heykel... Kırık bir gazoz şişesi... Uçup giden bir balon... Dostlar sofrasında cınlayan ya da hüznü bir merasimde bastırılan bir kahkaha... Basit bir soru... Bir çocuk masalı... Mor bir çiçek... Bir portakal dilimi... Tomurcuklanan bir gül... Uçsuz bucaksız bir ovanın büyüleyiciliği...

Çoktan bu diyardan göçmüş bir sanatçının eseri ya da tanışmamış olsak bile aşına olduğumuz bir şairin dizeleri teklemiş olabilir o düşleri... Zaten yazarların, sanatçıların tek bir işlevi varsa eğer bu dünyada, o da düş kurmanın mümkün olduğunu bizlere hatırlatmaktır ola ki.

Becerebiliyorlar mı dersiniz, becerseler bile iyi mi ediyorlar?

Öyle ya da böyle, becerebildiklerini görmezden gelenlerin sayısı, değerini bilenlerden fazladır.

Düşlerin de yaşam yolculuğunun ayrılmaz bir parçası olduğunu kavrayamayanların işi daha zordur bu hayatta.

Hiç düşünmeme, daha şimdiden yaşamaktan vazgeçtiklerini anlamamış olanlara özgü bir yanılıdır.

Ama işte *bunun* çaresi vardır...

Çünkü düşünme gücü insana özgüyse, bu gücü kullanıp kullanmamak bize kalmış...

Heybeliada, Temmuz 2016

Çıplak heykeller yapmalıyım.
Çırlçıplak heykeller
Nefis rüyalarınız için
Ey önümden geçen ak sakallı kasketli,
Yırtık mintanından adaleleri gözüken
Dilenci
Sana önce
Şiirlerin tadını
Aşkların tadını
Kitaplardan tattırmalıyım
Resimlerden duyurmalıyım, resimlerden...

Sait Faik Abasıyanık

SEÇİLMEK

–ya da “Pradier’nin *Odalık*’ıyla göz göze”–

Cemil Eren’in anısına

Onunla ilk kez bir dostumun evindeki davette karşılaştık. Kapıdan girerken gördüm: Yerde, salondaki koca İran halısının bir kenarına ilişmiş, öylesine oturuyordu. Sırtı bana dönük; dizini karnına çekmiş, hafif sola yaslanıp başını ters yöne, benden yana çevirmişti.

Gözümü ondan alamadım, ne ki o beni göremedi, çünkü salona adımımı atmamla ev sahibinin koluma girip beni balkona sürüklemesi bir oldu... Sigarasını yakıp derin bir nefes çekti. “Niyet bozuk!” dedi. Aklım hâlâ o genç kadında, suçlu gibi sordum: “Kimin hangi niyeti?”

Teessüf eden gözlerle baktı bana. “Bunların yahu, kimin olacak,” dedi. “Baksana, adam adeta padişah kesildi başımıza! Ucube dediği heykeli nasıl da söktüler... Yobaz bunlar, heykel düşmanı!”

Arkadaşım dertliydi... Tartışma uzamasın diye sessizce dinledim. Sonunda salona, diğerlerinin yanına döndük. Bakındım, genç kadın yok. Sordum, gören olmamış, görünüşe göre usulca çekip gitmiş. Keyfim kaçtı. O güzel kadınla tanışma fırsatını kaçırmama neden olan dostum enseme, hâlâ söyleniyordu: “Her tarafa türbanlıları doldurdukları yetmiyormuş gibi...”

Bir an tereddüde düştüm. Yoksa o genç kadının başında da bir türban mı vardı? Galiba. Emin olamadım. Doğrusunu söylemek gerekirse, başındakinden çok, dikkatimi çekmiş olan çıplak bedenydi, sanki banyodan yeni çıkmış gibi...

* * *

Ona ikinci kez, dışçide sıramı beklerken sayfalarını karıştırdığım bir dergide rastladım. Tam sayfaya yayılan, hafif çaprazdan çekilmiş siyah beyaz bir fotoğraf.

Yine yerde, aynı poz. Sanırım bu kez de çıplak... ya da ola ki minicik bir bikinisi vardı, belli belirsiz. Arkasına bakıyordu, gözlerini yine göremedim.

Anlaşılan, mesleği fotomodellikti. Sanki bir tür kültür etkinliği reklamı için poz vermişti. Yanlış anımsamıyorsam fotoğrafın karşısındaki sayfada yer alan yazıda “müze”, “güzel sanatlar”, “edebiyat buluşmaları” benzeri sözler vardı. Sıram gelip çağırdıkları için okumaya vaktim olmamıştı. Daha doğrusu, iç gıcıklayıcı bedenine bakmaktan yazılara pek odaklanamamıştım.

Yanlış anlaşılmasın, azgın değilim. Asla. Zaten merakımı giderecek kadar çıplak kadın bedeni görmüşlüğüm var. Ne eksik ne fazla, makul miktarda... Öte yandan ikiyüzlü de değilim. Gözüme ilişene bakmam demiyorum. Güzele bakmak sevap değil midir? Görebildiğim kadarıyla bu kadın da bir hayli güzeldi. Dikkatimi çekecek derecede...

Nesini beğendin dersenez, somut bir şey söylemekte zorlanırım. Hatta itiraf etmeliyim ki klasik Yunan heykellerini andıran o beden, bir yönüyle beni tedirgin bile etmişti aslında, nedendir bilinmez. İnsan ister istemez, “Bu görüntü gerçekten kusursuz mu, yoksa klişelerin formatladığı bakışlarım mı gördüklerini böyle yorumlamaya koşullanmış,” diye sorgulamadan edemiyor...

*Yaşamak, bir yönüyle kayıplarla baş etme sanatı değil midir?
Kayıplarla baş etmeye çalışırken de sığınacağımız güvenilir
liman düş gücümüz değil midir?*

Yiğit Bener, *Öteki Kâbuslar*'dan sonra yeni öykü kitabı *Öteki Düşler*'de işte bu soruların yanıtını arıyor.

Öteki Düşler, anı ve öykünün sınırının kimi zaman birbirine karıştığı, kayıp olgusu ortak paydasında buluşan öyküler toplamı. Kurgusal zeminde yoğrulan bu metinlerin ne kadarının gerçek yaşamdan ne kadarının anı ve düşlerden koptuğunu bilmek pek de gerekli değil aslında, çünkü yazar, kurgunun gücünü samimi bir anlatım temelinde, gerektiğinde ironinin ve fantastiğin de desteğini alarak duyuruyor.

Kapak resmi: Funda Bener

canyayinlari.com twitter.com/canyayinlari facebook.com/canyayinevi

ISBN: 978-975-07-3412-0

